Nr. 334 Anul V.

JOȢĬ.

ROMÂNULŬ.

30 NOEMBRE 1861.

Voiesce
şi vei putè.

Luminéḑă-te
si vei fi.

Va eşi în tóte ḑilele afară de Lunia şi a doua-ḑi după Serbătória.

Abonarea pe unu anu	128 leĭ.
Şése lunĭ	64 —
Treĭ lunĭ	32 —
Pe lună	11 —
Unu esemplariu	24 par
Insciinţările linia	1 leŭ

ḐIARIŬ POLITICŬ, COMERCIALŬ, LITERARIŬ.

(ARTICLELE TRAMISE ŞI NEPUBLICATE SE VOR ARDE.)

Abonarea se face în Bucurescĭ, la Administraţiunea Românuluĭ, Pasagiul Român No. 1. In judeţe la domniĭ Administratorĭ, la corespondinţiĭ ḑiaruluĭ şi prin poste. In Moldova asemene. In Austria şi în cele-l-alte ţere străine la direpţiunile postalĭ şi la aginţele de abonare. Pentru judeţe şi Moldova se adauge costulŭ portuluĭ câte 2 parale de fóiă; érŭ pentru străinătate câte 12 par. de fóiă, peste plata abonamentuluĭ.

Direptoriulŭ ḑiaruluĭ Românulŭ şi Redaptoriulŭ respunḑetoriŭ: C. A. Rosetti. — Tipografia C. A. Rosetti, (Caimata) calea Fortuneĭ No. 15.

Pentru abonare şi reclamărĭ sé vor adresa la Administratoriul ḑiaruluĭ d. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

PRINCIPATELE-A-UNI.

Bucurescĭ, 29 Brumar. 11 Îndrea.

Firmanȣl kȣ къимъкъмиа ши кȣ kamerele osebite пentrȣ fiъ kare Прinципат desпre kare s'a ворbit ши kare sȣsерът erĭ, дȣпе Indепендинца Белџикъ, k'ar fi fost тръmis de Поартъ kabinetȣlȣĭ франчес sпрé a-l lȣa în konsiderare, aflъm astъzĭ, de la чиневе, че паре foarte bine înformat, k'ar fi къзȣt tot прin пȣterikа ши neobosita protekцiȣne че nȣ нé a retras-o ънкъ kȣ totȣl Îmпъратȣl Napoleone. Ni se sпȣне къ kabinetȣl Tȣileriilor îndatъ че а възȣt ачеа repȣmitъ пронȣнере а Порцiĭ а трьmis o депешiъ ambasadoriȣlȣĭ seȣ de la Konstantinoпole прin kare ia фъkȣt kȣnoskȣt къ Франца нȣ ва sȣпskrie de kăt adeвърата ши deплина ȣнire ши къ прin ȣrmare respȣnderea remъне а Порцеĭ desпre orĭ че s'ar întîmпla în Romъnia прin asemenĭ шiовъirĭ ши чȣдate пронȣнерĭ maĭ adъogъnd къ Франца se reserвъ a se пронȣнцia la ȣrmъ, дȣпе че Romъniĭ вor ворbi. Se sȣsцine k'ачеа пrotestare a Франчеĭ a фъkȣt întîпъrire Порцеĭ ши къ s'a otъrît în sfîrшit a lъsa jos toate ачеle пронȣнерĭ, ш'a sȣпskrie kȣrat ши simпlȣ Ȣнirea пе viaца Domnitoriȣlȣĭ. Ачестеа sȣnt singȣrele шtirĭ че пȣtȣръm авеа, пе karĭ le фачем kȣnoskȣte дȣпе datoria че авем, maĭ adъogînd нȣmaĭ къ тъчереа чеа asolȣtъ a Monitorȣlȣĭ ши lиpsa че авем de depeшie пе дъ dreptȣl a krede къ altȣl ofiчiale ши definitiв нȣ s'a sȣпskris ънкъ de toate пȣterile. Într'altfel, sekretȣl ar fi înчетат kȣ totȣl ши toate foiele пȣbliче ши însȣшĭ Monitorȣl nostrȣ ши noĭ înшi-ne am fi пriimit depeшie прin kare ni s'ar fi фъkȣt kȣnoskȣt faptȣl împlinit. Ȣitarъm a sпȣне къ Indепендинца Белџикъ anȣнцъ akȣm ka positiвъ respinџереа de kътre Франца ши Englitera a челор конџiпȣте în zisȣl firman ши пе kare Поарта l-a fost komȣnikat пȣterilor.

Aflъm къ d. Ministrȣ al Iȣstiцieĭ ar fi фъkȣt skimbъrĭ în tribȣnale пе kare mъне saȣ poimъне le вom пȣblika дȣпе Monitor. Ni se sпȣне ънкъ k'afarъ din treĭ saȣ патрȣ нȣmirĭ челе lalte sȣnt toate bine meritate.

Esпosiцiȣнеа ȣнiвersale de la London este reкȣnoskȣtъ de toцĭ къ este пentrȣ Прinчипателе noastre ȣна din челе maĭ de къпетенiъ честiȣнĭ, нȣ нȣmaĭ komerчiаlĭ чi ши politiче. S'a пȣblikat ши 'n foaia ачеаста ши 'n alte foie din Бȣкȣreшtĭ maĭ mȣlte artikle în ачеастъ привинцъ ши kȣ toate ачестеа пе паре къ lȣkrarea че se фаче de kътрé komitetȣl нȣmit ad hoc în ачеастъ привинцъ нȣ прea пromite a se sfîrшi bine ши la timпȣl kȣvenit. Ȣna din пedичеле челе marĭ ши de karĭ îнчепем a пе теме къ se ва sdrobi komitetȣl nostrȣ este lipsa de mizloaче пekȣniarie. Nȣ este nimine kare нȣ шtie къ Romъniĭ noшtriĭ komerчiaнцĭ ши indȣstrialĭ, nekonoskъnd пе deплin foloasele челе marĭ ши felȣrite че шi dînшiĭ ши цеara пȣtea kȣleџe din ачеа esпosiцiȣне нȣ вor depȣне пeaпъrata antiвitate пentrȣ a trъmite komitetȣlȣĭ пrodȣktele lor челе maĭ bȣне, ши къ прin ȣrmare, atъt din ачеастъ kaȣsъ, kъt ши din lipsa че авем de kъl de komȣnikare ши de kȣnoшtinцеle пeaпъrate în asemenĭ честiȣнĭ, komitatȣl nostrȣ are trebȣinцъ de kieltȣiele de 5, de 6 orĭ maĭ marĭ de kъt komitatele челор lalte цере karĭ sȣnt îmboldite ele de kътre komerчiȣ ши indȣstriъ în lok d'a авеа ka al nostrȣ datoria d'a îmboldi el nekontenit ш'a lȣmina пе пrodȣkъtoriĭ цереĭ. Шi kȣ toate ачестеа везъръm къ гȣвернȣl a пȣs la disпosiцiȣнеа komitatȣlȣĭ o sȣmъ de banĭ че este kȣrat o deridere ши nimik maĭ mȣlt. (100 galb.)

Авем negreшit чеа maĭ deпlinъ konsiderare пentrȣ dd. membriĭ aĭ komitatȣlȣĭ, dar пentrȣ къ-ĭ konsiderъm нȣ пȣtem se-ĭ kredem къ вor fi în stare a фаче чева din nimik; ши fiind къ ведем къ nimik saȣ maĭ nimik aȣ la a lor disпosiцiȣне kredem къ ши пroчедȣра dȣmnialor va fi în пroпorцiȣне kȣ mizloaчеле de lȣkrare че li s'a dat, adikъ nimik saȣ maĭ nimik. Se sпȣнем ачĭ къ noĭ am възȣt kȣ întristare retragerea din ачел komitat a d-lȣĭ Ioan Odobeskȣ. În adeвър, пrekȣm a zis ши onorabilele nostrȣ amik, d. Winterhalder, d. Odobeskȣ нȣ шi-a dat demisiȣнеа ofiчiale пrekȣm o anȣнцiase ziarȣl Indепендинца, чi a пreвenit нȣmaĭ, printr'ȣn bilet партикȣlar, пе d. Ministrȣ de Finanце къ dȣmnialȣĭ se krede de prisos în ачел komitat. D. Ministrȣ de Finanце, în lokȣ d'a чере de la d. Odobeskȣ saȣ demisiȣнеа sa ofiчiale, saȣ a stъrȣi ka se-шi ȣrmeze frȣmoasa misiȣне kȣ kare fȣsese însъrчinat, дъndȣ-ĭ negreшit ши пeaпъratele mizloaче de lȣkrare, a komȣnikat шi dȣmnialȣĭ komisiȣniĭ ear партикȣlar ачел bilet al domnȣlȣĭ Odobeskȣ. Ачеастъ пе 'нцелеасъ пroчедере a d-lȣĭ ministrȣ de finanце a шi okasionat ачеа glȣmъ a amikȣlȣĭ nostrȣ Winterhalder sпre resпȣns Indепендинцеĭ прin kare i-a sпȣs къ n'a възȣt пiчĭ o demisiȣне a d-lȣĭ Odobeskȣ чi ȣn simпlȣ bilet партикȣlar чеeа че нȣ пȣтеа fi privit din пȣнтȣl de ведере ofiчiale, de kъt o simпlъ eserчitare de kondeiȣ. Ачеастъ glȣmъ че ȣniĭ aȣ lȣat-o k'ar fi пriвind пе d. Odobeskȣ noĭ am lȣat-o din kontra k'ar fi пrivind пе d. Ministrȣ de finanце, къчĭ d-lȣĭ a fost komȣnikat, fiъ ши партикȣlar, komisiȣniĭ ȣn bilet партикȣlariȣ, ear нȣ d. Odobeskȣ, kare ънkъ odatъ n'a skris, de kъt d-lȣĭ Plaiano ear нȣ ministrȣlȣĭ, пiчĭ komisiȣniĭ ши kare пoate авеа kȣвintele sale d'a пroчеде astfel, kiar ши d'a skrie d-lȣĭ Plaiano ȣn bilet în limba франчесъ. Kȣ toate ачестеа noĭ мъртȣрim къ пе паре reȣ atъt къ d. Odobeskȣ n'a maĭ mers la шedinцеле komisiȣniĭ kъt ши къ n'a esпȣs ofiчiale ш'aпoĭ în пȣblik ideile sale ши kȣвintele че-l silesk a нȣ maĭ merџe la komisiȣне. O asemene esпȣнере ar fi silit пoate пе гȣвернȣ se dea komisiȣniĭ mizloaчеле пeaпъrate de lȣkrare ear de нȣ ar fi silit пе komissiȣне a demisiona întreagъ, faпt че мъртȣрim къ нȣ 'нцелеџем kȣm нȣ l-a фъkȣt пîn'akȣm.

Авем ши kътре d. Вerindeiȣ o mikъ datoriъ de desfъkȣt în ачеастъ привинцъ. Dȣmnialȣl a пȣblikat în ziarȣl din Бȣкȣreшtĭ *Independinţa* ȣn artiklȣ anonim. D-нȣ Winterhalder, în resпȣнsȣl seȣ, este foarte adeвъratȣ k'a 'пtrȣпit ideiele esпȣse în ачел artiklȣ kȣ ideiele kȣпrinse în *Independinţa* în ачеастъ привинцъ ши kare eraȣ în ȣнеle пъrцĭ în kontra-зичере. D. Вerindeĭ авеа negreшit drept sъ se пlъngъ вezînd къ i s'atrebȣia ideie че нȣ eraȣ ale sale; dar ши d. Winterhalder era în drept a пroчеде kȣm a пroчес. Kъnd чинева skrie într'ȣn zjariȣ aleцe de ordinariȣ foia kare esпȣне maĭ mȣlt saȣ maĭ пȣцin ideiele sale; ши kъnd artiklȣl este пе sȣnt-semnat aпoĭ atȣnчĭ este înведерат k'ачел artiklȣ este kȣ deплin al redakцiȣniĭ ш'atȣnчĭ пȣblikȣl este în drept a întrȣni toate ачеле ideie ш'a le aпroba saȣ a le kombate. Doвadъ despre ачеаста este къ kiar în ȣrmъ *Independinţa* din Бȣкȣreшtĭ, a kombътȣt пе d. Witerhalder къ 'n resпȣнsȣl seȣ a ворbit de d. Б. ши нȣ s'a adresat kȣ totȣl eskliȣsiȣ kътre redakцiȣнеа *Independinţeĭ*. D'ачĭ, ши нȣmaĭ d'ачĭ a dekȣrs mika пе'нцелеџере че a fost între d-нȣ d. Berindeĭ ши noĭ, пentrȣ întrȣnirea че fost silit a фаче d. Winterhalder ideielor esȣse în artiklȣl sȣпskris B. ши челе omise în foaia че-l пȣпlika. Sпre a sfîrшi пentrȣ astъ-zĭ kȣ ачеастъ însemnatъ честiȣне noĭ maĭ фачем ȣn aпel kътре d. membriĭ aĭ komisiȣniĭ a нȣ se lъsa s'alȣнече пе skara чеа ȣпsъ kȣ sъпȣn, пе kare iĭ ведем k'alȣнекъ, ш'a чере de la гȣверн se-ĭ dea îndatъ челе maĭ întinse mizloaче saȣ a demisiona sпre a skȣtȣra d'asȣпra ieĭ graвa resпȣндере kȣ kare este însърчinatъ. Шtim къ komisiȣнеа a konвokat de maĭ mȣlte orĭ пе ȣniĭ din d-niĭ Starosti ши negȣцъцĭ, sпre a se konsȣlta kȣ dînшiĭ, sпre maĭ mȣltъ asikȣrare însъ de o deплinъ isbîndъ noĭ пе ȣnim ши kȣ eпiniȣнеа, emisъ maĭ пе ȣrmъ de *Independinţa* din Бȣкȣreшtĭ, d'a se konвoka în sînȣl komisiȣniĭ sпre konsȣltare чеĭ maĭ mȣлцĭ dintre бъrbaцiĭ noшtri sпeчialĭ în felȣrite шtiinце, къчĭ, пrekȣm ziserъm къ la noĭ trebȣesk kieltȣiele mȣlt maĭ marĭ de kъt orĭ ȣнде sпre a пȣтеа adȣна ши trъmite пrodȣчерile челе maĭ bȣне ale цереĭ, tot astfel зичем къ пentrȣ a пȣтеа reeшi în aleцере авем пeaпъratъ trebȣinцъ de konkȣrsȣl a kъt maĭ mȣлцĭ oamenĭ sпeчialĭ va пȣтеа întrȣni în ачеастъ lȣkrare.

Честiȣнеа Anglo-amerikanъ devine din zi în zi maĭ serioasъ, ши s'a resпъndit шtirea, de ши noĭ n'авем пîn' akȣm пiчĭ o depeшiъ, къ Englitera ar fi ши trъmis ȣn ȣltimat kabinetȣlȣĭ de la Washington ш'a ordinat пornirea ȣнеĭ flote kare sъ зичe къ ва merџe la Cuba.

Шtirea чеа maĭ de къпетенiъ a zileĭ este шtirea че дъ gazeta Triȣstinъ къ konsȣlȣl франчесе în Albania, domnȣl Hecquart a protestat kontra interвenirii trȣпelor aȣstriaче în Sȣtorina.

Torino, 3 Dечembre. În шedinца Kamereĭ de erĭ a fost la ordinea zileĭ честiȣнеа Romeĭ ши a stъreĭ пroвinчелor пeaпolitane, în ȣrma interпelъreĭ domnȣlȣĭ Ferrari, kare a vorbit de trebȣinца d'a adȣче честiȣнеа Romeĭ la ȣn sfîrшit ши a фъkȣt ȣn tabloȣ îngrozitor de starea aktȣale a Neaпoliĭ. În ȣrma d-lȣĭ Ferrari aȣ vorbit domnȣ Alfieri ши Massari karĭ aȣ aпъrat гȣвернȣl ши d. Mȣsolini, kare a kombъtȣt alianца франчесъ. — Sпaцiȣl liпsindȣне astъzĭ, vom reveni mъine la ачеа шedinцъ. Se krede къ Garibaldi va asiste la шedinца de mъне.

Torino, 4 Dечembre. În шedinца de erĭ s'a kontinȣat diskȣsiȣнеа despre честiȣнеа Romeĭ ши a Neaпoliĭ. D. Mȣsolini a kontinȣat diskȣrsȣl seȣ; дȣпъ dînsȣl a vorbit d. Broffirio arъtъnd пе'нkrederea sa în Франчia, ши пронȣнцъnd o desaпrobare a kondȣiteĭ d-lȣĭ Rikasoli. Шi despre ачеаста шedinцъ vom da mъне o darea de seamъ maĭ lъmȣritъ. La sfîrшitȣl шedinцеĭ Гȣвернȣl a depȣs пе biȣroȣ aktele atingъtoarie de konfliktȣl kȣ Sпania.

Torino, 4 Dечembre (prin Пaris) Garibaldi a sosit în kontra orĭ kъriĭ aшteптъrĭ aiчĭ. N'a asistat la шedinца de astъzĭ.

Torino, 5 Dечembre. D. Kalazzi a sȣsцinȣt Ministerȣl ши a zis къ Roma va fi în skȣrt timпȣ kaпitalea Italieĭ. Este înkredinцat къ гȣвернȣl Францеĭ doreшte înчетarea okȣпaцiȣniĭ франчесе a Romeĭ; къ interesele Франчеĭ sȣnt a авеа de aliat ȣn regatȣ пȣterikȣ al Italieĭ; пrotivniчiĭ noшtriĭ sȣnt ши aĭ seĭ; în sfîrшit este konvins къ Франца va sprijini Italia în kontra brigantismȣlȣĭ ши фаче aпel la ȣnirea tȣtȣlor frankцiȣnilor konstitȣцienale.

Пaris, 4 Dечembre. Konsȣlatȣl amerikan a komȣnikat ziarielor o skrisoariъ a generariȣlȣĭ Skott, în kare deklarъ, къ n'a zis k'ar fi fost faцъ kъnd Konsȣlatȣl Taskington (Konsȣlatȣl Statȣrilor ȣnite la Havanah) a ordinat arestarea komisarilor пе korabia englesъ „Trent". Generariȣl Skott konstatъ печесitatea bȣnelor relaцiȣнĭ kȣ Englitera ши krede într'o solȣцiȣне пачifikъ,

London, 3 Dечembre. Ziarȣl „Times" de astъzĭ зиче domnȣ Levard sпera a îndȣпleka пе Франца ka într'ȣn resbelȣ kȣ Englitera se fiъ în пartea Amerичеĭ, dar къ akȣm va fi desamъцit vezînd kondȣita пreseĭ франчесе în ачеастъ privinцъ.

Despre întrarea trȣпelorȣ aȣstriaче în Sȣtorina чitim în gazeta ofiчiale de Viena (Wiener-Zeitung) de la 2 Dечembre, челе ȣrmъtoarie:

„Дȣпъ raпortȣrile пriimite din пartea domnȣlȣĭ гȣвернаторȣ чiвile ши militariȣ în Dalmaцia, insȣрџinцiĭ Erzegoвineĭ aȣ konstrȣit în Sȣtorina la dȣoe diferite пȣнтȣrĭ baterie, karĭ dominȣ atъt kalea militariъ aȣstriakъ trekъnd prin ачел înklavȣ tȣрчeskȣ, kъt ши aпele de la Bocche di Kattaro.

Fiind къ, konformȣ kȣ înвoirea esistinte între Aȣstria ши Înalta Поартъ, нȣ se пoate фаче пiчĭ ȣnȣ felȣ de skimbare la statu-quo în Sȣttorina, ши fiind къ prin oпerile konstrȣite se ameninцъ ши se вътъmъ sikȣranца komȣnikaцiȣnilorȣ între teritoriȣl de la Ragȣsa ши цinȣtȣl de Kattaro, Гȣвернȣlȣ imпeriale s'a възȣt silit a adresa kaпȣlȣĭ insȣрџinцilorȣ, Lȣka Vȣkaloвiчĭ, черереа d'a deпъrta într'ȣn terminȣ finsat zisele baterie, deklarъndȣ-ĭ къ, în kasȣl kontrariȣ, дȣпъ тречерea terminȣlȣĭ, trȣпele aȣstriaче вorȣ interвeni. Însъ нȣmitȣl kaпȣ al insȣрџinцilorȣ a refȣsat d'a se konforma черериĭ че-ĭ se фъkȣse.

D'ачеа la 30 Noeмвре trekъnd terminȣl fiksatȣ lȣĭ Вȣkaloвiчĭ, komanda imпeriale de brigadъ la Ragȣsa a пriimit ordinea da efektȣa deпъrtarea ачелорȣ baterie printr'o desпърцire пotrivitъ de trȣпе, karĭ дȣпъ ачеаста вor авеа îndatъ a se retrаџe пе teritoriȣl Aȣstrieĭ."

Ачеастъ deklaraцiȣне (зиче ziarȣl Wanderer) пе kredem în drept a oбserva къ паре a пresȣпȣне konsimцimîntȣl Kabinetȣlȣĭ Порцеĭ la ачеа mesȣrъ a гȣвернȣlȣĭ nostrȣ. Къчĭ, de ши Sȣttorina нȣ фаче de lok пarte din ачеле teritoriĭ al Imпeriȣlȣĭ ottomanȣ, în kare, пrekȣm în Serвia ши'n Прinчiпatele дȣнъriane, orĭ че interвenire armatъ, fъrъ konsimцimîntȣl пrealabile al kontraktanцilor tratatȣlȣĭ de la Пaris (art. 27 ши 29) este interzisъ, ши kȣ toate къ interвenirea aȣstriakъ, în kontra lȣĭ Lȣka Vȣkaloвiчĭ, нȣ se пoate пiчĭ de kȣm konfȣnde k'o kъlkare a stъriĭ teritoriale a imпeriȣlȣĭ ottoman, kredem însъ къ ministeriele resпektiвe de esterne, чел aȣstriak ши чел tȣрчesk, aȣ trebȣit sъ se înцелеагъ пrealabile asȣпra ачесteĭ eventȣalitъцĭ. O difeринцъ de oпiniȣне, че s'ar arъta пе ȣrmъ (kare kȣ toatъ пeпrobabilitatea este însъ kȣ пȣтинцъ) ar adȣче пeaпerat ачеаста честiȣне, konform artiklȣlȣĭ 8 al tratatȣlȣĭ de la Пaris, akolo, ȣнде negreшit нȣ voieskȣ s'ajȣngъ, adikъ înaintea forȣlȣĭ kontraktanцilor tratatȣlȣĭ de la Пaris, — Afarъ d'ачеаста n'a lipsit пiчĭ timпȣl sпre a se înцелеџе kȣ Înalta Поартъ în пriчina ачеаста, къчĭ пeînцелеџереа kȣ Lȣka Vȣkaloвiчĭ din kaȣsa baterielor konstrȣite a fost desbътȣtъ kȣ нȣmitȣlȣ kaпȣ al insȣрџinцilor ънкъ de la 23 Noeмвре la faчia lokȣlȣĭ.

Nȣ sȣntem ънкъ în stare a mesȣra însemnътatea politikъ a пasȣlȣĭ фъkȣt din пartea Aȣstrieĭ, пiчĭ дȣпъ deklaraцiȣнile organȣlȣĭ ofiчiale, asemenea нȣ sȣntem în stare a resпȣнде la întrebarea, dakъ ачеа intrare de ши фъkȣtъ нȣmaĭ sпre asikȣrarea frȣnтарieĭ noastre s'a sевъrшit în înцелеџере kȣ пȣterile marĭ ale Eȣroпeĭ. Dakъ memoria нȣ пе înшealъ, a fost resпъndiтъ, kȣ kъte-va sептемъне înainte ворbа къ Франчia ar fi deklarat konfidinцiale la Viena, къ нȣ ва фаче пiчĭ o obiekцiȣне, dakъ Aȣstria ва krede печесariȣ, sпre aпъrarea teritoriȣlȣĭ seȣ, a interвeni în Erzegoвina. Nȣmaĭ va trebȣi se aшteптъm пînъ 'n че grad ачесте asikȣrъrĭ aȣ fost serioase, lȣkrȣ че нȣ se пrea întîmпlъ kȣ asikȣrъrile франчесе.

În faчia ачестor evenimente iea ȣn karakteriȣ партикȣlariȣ ȣn artiklȣ, пȣblikat akȣm treĭ zile, de Organȣl rȣseskȣ la Брȣxelles, kare, deskriind sitȣaцiȣнеа insȣрџinцilor ka foarte kritikъ, фаче ȣn aпel direпt пrinчiпilor Serвieĭ ши Mȣntenegrȣlȣĭ ши чере sъ ia în datъ пarte aktiвъ la lȣптъ. Este înведерат къ insпiratoriĭ ачестеĭ foaie aȣ fost informaцĭ de пroiektȣlȣ гȣвернȣlȣĭ aȣstriakȣ, ши de sikȣr нȣ s'aȣ înшelat, пresȣпȣind къ o asemenea interвenцiȣне ar fi lovitȣra de moarte пentrȣ insȣrekцiȣнеа sъдȣlавъ, maĭ kȣ seamъ de ar remънеа мърџinitъ la mizloaчеле sale neîndestȣlъtoarie în kontra ȣнеĭ armate regȣlare.

În пȣцine zile va trebȣi sъ aflъm пînъ în че grad kȣрцile de la Belgrad ши de la Четtinje aȣ de gънd a lȣa

în konsideraцiȣne konsiliȣl чe li se dъ de la Brȣxelles. Dakъ вor remъnea ши d'akȣm înainte neȣtralĭ, atȣnчĭ fъrъ îndoealъ, interвenirea Aȣstriei ши împȣternicirea nȣ nȣmaĭ materiale, чi ши morale a armateĭ tȣrчeшtĭ, чe вa reȣȣlta dintr'însa, вa pȣne ȣn terminȣ insȣrekцiȣnii. Ear, dakъ Serвia ши Mȣntenegrȣl se вor amesteka de faцъ în lȣntъ, ши dakъ вor fi sпrijinite fiъ ши nȣmaĭ sȣnt mъnъ, de вr'ȣna din пȣterile marĭ eȣroпiane, atȣnчĭ ne aflъm în ajȣnȣl ȣnor eвenimente nekalkȣlabilĭ.

Este foarte вerios пasȣl fъkȣt fъkȣt astъzĭ de Aȣstria; fakъ пroвedinцa se easъ sпre bine!

FRAGMENTE DE STUDIE POLITICE.

II.

„Epoca în care trăimŭ este făcută pentru a desvolta facultățile și pentru a îmbărbăta amorile-proprie. Libertatea preseĭ permitîndŭ fiă căruia a-șĭ face cunoscute opiniunile sele, scrie cineva astă-ḑĭ cea ce altă dată s'ar fi mulțămitŭ a cugeta, și persuasiunea unuĭ viitoriŭ maĭ bunŭ știmuléḑă tóte capacitățile, órĭ cătŭ de slabe arŭ fi. Una din rațiunile ce facŭ pe patrioțĭ a scrie, este dorința ardinte d'a înbunetăți condițiunea popórelorŭ; cŏcĭ décŏ aruncă cineva uă căutătură asupra destinărilorŭ diferitelorŭ națiunĭ, se trage înapoĭ de spaimă, și rădică atuncĭ vocea pentru a aperà drepturile rațiuniĭ și ale umanitățiĭ. In adeverŭ ce vedemŭ pretutindenĭ? Bunulŭ traiŭ alŭ tutulorŭ sacrificatŭ nu trebuințelorŭ, ci caprițelorŭ unuĭ micŭ numerŭ. Petutindenĭ dóue partite în presință, una care merge spre viitoriŭ spre a ajunge la lucrările cele folositórie, alta care se acață de trecutŭ ea se conserve abusurile.[1] Colè veḑĭ unŭ despotŭ care apésă; icĭ unŭ alesŭ alŭ poporuluĭ care corumpe; colo unŭ poporŭ sclavŭ care mórc pentru a-șĭ capeta independința, icĭ unŭ poporŭ liberŭ care lăngeḑesce pentru cŏ i se răpesce victoria sea.

„Acolo unde n'a fostŭ revoluțiune, este ușiorŭ a înțelege cŏ puterea este înderetică pentru innovațiunĭ și se încongiură de privilegie; dérŭ unde a fostŭ revoluțiune, unde poporulŭ a resturnatŭ uă putere urîciósă spre a readuce gloria și libertatea, a vedè pe învinsĭ profităndŭ de victoriă, innecăndŭ entusiasmulŭ și rădicăndŭ érŏșĭ cea-a ce poporulŭ derămase în mănia sea, asta trece peste imaginațiune și trebue se servéscă de lecțiune posterităţiĭ. *Cea maĭ mare greutate nu este d'a căpĕta libertatea, este d'a o couserva; și cumŭ s'o conservi, căndŭ aceĭ carĭ arŭ trebui s'o apere o atacă neîncetatŭ.* Nu e numaĭ forța brutale carc comandă séŭ trădarea care ucide, este unŭ spiritŭ de doctrină care sfărama semînța vieţeĭ. Este acelŭ spiritŭ care, pucinŭ pesetoriŭ de onorea Franceĭ, a abandonatŭ totŭ temeriĭ d'uă anarciă ce nu era de locŭ de temutŭ. Este uă ideiă falsă de folosință acea-a care sacrifică miĭ de avantagie realĭ pentru unŭ neajunsŭ séŭ imaginariŭ séŭ de pucină importanță. Ea ar tinde darŭ a priva pe ómenĭ de focŭ pentru cŏ arde, încendiéḑă, și de apă penirn cŏ înnécă. A! pentru ce frumósa revoluțiune din Iuliŭ a fostŭ óre vesteḑită de nisce ómeni cari, temêndu-se d'a plănta arburele libertățiĭ, nu vorŭ de cătŭ a altui (greffer) din ramurile luĭ *pe unŭ trunchiŭ pe care seclele lu-aŭ putreḑitŭ,* și pe care civilisațiunea numaĭ voiesce.[1]

„Lăngeḑirea (malaise) generale ce se vede în Europa vine din puçina încredere ce popórele aŭ în suveraniĭ lorŭ. Toțĭ aŭ promisŭ, nicĭ unulŭ n'a ținutŭ. Trebuințele ce civilisațiunea face se se nască se facŭ simpțite în tóte țerele; pretutindenĭ popórele ceru, pretutindenĭ regiĭ refusă. FORȚA DARU TREBUE SE DECIDA. Nefericire suveranilorŭ ale cărorŭ interese nu suntŭ legate cu ale națiuniĭ! candŭ gloria unuĭ nu face gloria celeĭ lalte, căndŭ conservarea unuia este în paguba celeĭ lalte, și căndŭ nu se potŭ încrede reciprocŭ nicĭ în promisiunile lorŭ nicĭ în jurămintele lorŭ. Regiĭ aperă tronurile lorŭ ca proprietatea lorŭ particulariă. Orĭ ce concesiune le pare unŭ furŭ, orĭ ce îmbunătățire unŭ începutŭ de revoltă.

„Despoțiĭ ce guvernă cu spata în mănă și cari n'aŭ alte legĭ de cătŭ capriciulŭ lorŭ, acei-a celŭ pucinŭ nu degradă speça umană; o apésă fŏră, a o demoralisà. Tirania reîntăresce pe ómenĭ, *dérŭ guvernele slabe carĭ, suptŭ uă mască de libertate, mergŭ la arbitrariu, cari nu potŭ de cătŭ corumpe cea-a ce ar voi se derame, cari suntŭ nedrepte eu ceĭ slabi și umilĭ cŏtră ceĭ tarĭ, acele guverne conducŭ la disoluțiunea societățiĭ*, cŏcĭ *adormŭ prin promisiunele lorŭ pe căndŭ cele lalte deștéptă prin chimările lorŭ*[2].

„Fiă care guvernu se compune de de doue elemente distincte, natura sa și principiulŭ seŭ. Natura sea îlŭ face se fiă astŭ feliŭ, și principiulŭ îlŭ face se lucreḑe (agir); este una structura sea particulariă, celŭ-l-altŭ pasiunile umane ce-lŭ facŭ a se misca.

„Unŭ guvernŭ nu póte decĭ fi tare de cătŭ căndŭ principiele sele suntŭ în unire cu natura sea. Astŭfeliŭ natura Republiceĭ fu d'a stabili domnia egalitățiĭ și a libertățiĭ, pasiurile cari o făcurŏ a lucra, amórea patrieĭ și sterminarea tutorŭ inimicilorŭ seĭ. Natura Imperiuluĭ fu d'a consolida unu tronŭ pe principiele revoluțiuniĭ, d'a cicătrisa toate plagele Françeĭ, d'a regenerà popórele; pasiunile sele, amórea patrieĭ, a glorieĭ, a onóriĭ. Natura restaurațiuniĭ fu uă libertate acordată pentru a face se se uite gloria, și pasiunile sele, restabilirea vechielorŭ privilegie și tendința spre arbitrariŭ. Natura regalitățiĭ din 1830 fu renascerea glorielorŭ francesĭ, suveranitatea poporuluĭ, domnia merituluĭ, pasiunile sele, frica, egoismulu și lașitatea.

„Agitarea ce domnesce în tóte țerele, amórea libertățiĭ ce a coprinsŭ tóte spiritele, energia ce încrederea în uă causă bună a pusŭ în tóte sufletele, tóte aste indicie de uă dorință imperiósă ne vorŭ duce la unŭ resultatŭ ferice. Da, va veni ḑiua, și póte nu e departe, în care virtutea va triumfà contra intrigeĭ, în care meritulŭ va avè maĭ multă putere de cătŭ prejudeçele, în care gloria va încunună libertatea.

„Primele trebuințe ale uneĭ țere suntŭ *independința, libertatea, stabilitatea, suprema ția merituluĭ și îndestularea de uă potrivă respăndită.* Celŭ maĭ bunŭ guvernŭ va fi acelu-a în care orĭ ce abusŭ alŭ puteriĭ va putè fi totŭ deuna coresu; unde, fŏră resturnare sociale, fŏră versare de sănge, se vorŭ putè schimba și legile și capulŭ Statuluĭ, cŏcĭ uă generațiune nu póte supune legilorŭ sele generațiunile viitórie.

„Pentru ca *Independința* se fiă asicurată, trebue ca guvernulŭ se fiă tare, și *pentru ca se fiă tare, trebue se aibă încrederea poporuluĭ*, se pótă arma tótă națiunea fŏră se se témă cŏ se va vedè resturnatu.

„Spre a fi liberŭ, lucru ce nu e de cătŭ uă consecință a independințeĭ, trebue ca totŭ poporulŭ fŏră distincțiune se pótă concurà la alegerile representanțilorŭ națiuniĭ; trebue ca massa, care nu se póte nicĭ uă dată corumpe, și care nu lingușesce nicĭ nu se preface, se fiă sorgintea constante de unde se purcédă tóte puterile.

„Pentru ca *îndestularea* se se respăndéscă în tóte clasile, trebue nu numaĭ ca impositele se fiă împucinate, ci ăncŏ guvernulŭ se aibă unŭ aspectŭ de stabilitate care se liniscéscă pe cetățiăni și se permită d'a compta pe viitoriŭ. Guvernulŭ va fi *stabile* căndŭ instituțiunile nu vorŭ fi esclusive, adicŏ căndŭ nefavorindŭ nicĭ uă clase, vorŭ fi toleranțĭ pentru tóte și maĭ alesŭ în armoniă cu trebuințele și dorințele maiorităţiĭ națiuniĭ. *Atuncĭ merituluĭ va fi singura rațiune spre a înainta, servițiele făcute patrieĭ singura causă de recompense.*

„Armonia între guvernŭ și guvernațĭ nu póte esiste de cătŭ în dóue modurĭ: căndŭ poporulŭ se lasă guverna de vointa unuĭ singurŭ omŭ, séŭ capulŭ guvernă dupŏ vointa tutulorŭ. În casulŭ ăntîiŭ este despotismulŭ, în alŭ douile è libertatea. Liniscea unuia este tăcerea mormintelorŭ, linișcea celuĭ-l-altŭ seninĕtatea unuĭ ceru curatŭ.

„Atuncĭ nu se va maĭ vedè pămîntulŭ săngeratŭ, lumea struncinată prin căderea unuĭ singurŭ omŭ; legile, urmăndŭ opiniunea, vorŭ comanda pasiunilorŭ și vorŭ preveni trebuințele.

„Me lingușescŭ cŏ ideiele ce emiseĭ maĭ susŭ suntŭ maĭ multŭ saŭ maĭ puçinŭ în reportŭ cu acele ce profesă partea cea maĭ energică a Françeĭ, acea porțiune ce nu se lasă nicĭ uă dată corumpe de putere și care trămite la tribuna naționale, séŭ pe cămpulŭ de onóre, eroi séŭ ómeni de Statŭ, dupŏ periclele patrieĭ.

„Consecința principielorŭ, de libertate însŏ este d'a recunósce cŏ maĭ presusŭ de convicțiunile parțialĭ este unŭ judecătoriŭ supremŭ, care e poporulu. Elŭ trebue se decidă de sórtea sea, elŭ se întrunéscă tóte partitele, se oprésca resbelulŭ civile și se proclame tare și liberŭ vointa sea supremă.

„Se vorbeșce de lupte eterne, de lupte neterminabilĭ, și cu tóte astea ar fi ușiorŭ suveranilorŭ a consolida pacea pentru totŭ deuna: se consulte reporturile și datinele diferitelorŭ națiunĭ între ele, se le dè naționalitatea lorŭ și instituțiunile ce reclamă, și atuncĭ vorŭ gási adeverata balanță politică. Atuncĭ tóte popórele vorŭ fi frațĭ, și se vorŭ îmbrăcișià în faca tiranieĭ destronate, a pămîntuluĭ consolatŭ și a omeniriĭ satisfăcute.“

[1] Ecŏ cumŭ toţĭ vinŭ se dovedéscă cŏ noĭ avemŭ dreptate căndŭ ḑicemŭ cŏ este naturale ca pretutindine partitele cele vechie se se sileascã a reveni la la abusurile vieţeĭ lorŭ politice. (Nota Redac.)

[1] Luare aminte, cinstițĭ boiărĭ de la compania de douispreḑece (N. R.)

[2] Suntŭ mulțĭ anĭ decăndŭ amŭ făcutŭ chiarŭ în versurĭ uă asemenea învocare.

biciŭ, biciŭ, totŭ biciŭ ne apésă,
O! Dómne fă-lŭ tăisiŭ!

și d'atuncĭ amŭ ḑisŭ că maĭ bine sabia de cătŭ biciulŭ. Acestŭ paragrafŭ însŏ s'aplică, și maĭ bine companieĭ de douĭ-spre-ḑece care acumŭ se preface liberale, se-lŭ citimŭ darŭ cu luare aminte. (N. R.)

Citimŭ în »*Concordia*« din Pesta:

De subŭ Goronulŭ luĭ Horca, Noem. 1861.

Orĭ cătŭ sê ămbli, sê călătorescĭ prin țiere frumóse, dulcĭ, încăntătórie, se aĭ totŭ ce-țĭ doresce ănima și sufletulŭ, — fiindŭ în țiéră, satŭ, séŭ casă străină, nu-țĭ cade atătŭ de bine, ea-și cănd escĭ acasă! Ce plăcere, desfătare și măngăiare căndŭ te scĭĭ acasă încungiuratŭ de familiă și amicĭ, în casŭ de bucurie, în ochiĭ tuturorŭ veḑĭ surîḑêndŭ plăccrea ear în necasŭ toțĭ concurgŭ cu consilie și cuvinte măngăiătórte, ca se-țĭ vindece rana necasuluĭ! Dar cine se pótă descrie plăcerile, ce te împresura acolo, unde-țĭ maĭ place — acasă, cine se descrie tristeția din străinătate!?

Cam în astŭfeliŭ de giurstărĭ se află comitatulŭ nostru, s'a rogatŭ și s'a luptatŭ cu totŭ adinsulŭ, sr nu i se dea pasŭ de călătorie în țiéră străină, căcĭ atătŭ nu-ĭ place străinătatea! Nu îndeșertŭ ḑice romănulŭ, maĭ bunŭ e acasă mălăiețiulŭ tĕŭ cu cépă, decătŭ plăcinta domnéscă, de celŭ d'ăntîiŭ te poțĭ sătură, ear cele domnescĭ fiindŭ supțirĭ, te amăgescŭ, și capețĭ pofta de a maĭ avè, ear în urmă înghițescĭ în secŭ...

Ne-aŭ redicatŭ din brațiele Transilvanieĭ, în care cu atăta plăcere ne legănamŭ, și ne-aŭ trăntitŭ în călcăele Ungarieĭ, Ḑeŭ, nu ne place!

Dulce e limba mameĭ, dulce e limba fiilorŭ eĭ, și cătŭ e de dulce, căndŭ mama cu fiiĭ eĭ potŭ vorbi în limba lorŭ! așià sperămŭ și noĭ se vorbimŭ cu dulcea nóstră mamă Transilvania, se-ĭ rostimŭ cuviute plăcute, și se ne vorbéscă asemene, atunci cresce ănima în plăcere!

Brațiele tale dulce mamă! ne putae desmerdà gingașiŭ căndŭ făceam pe voia ta, ne putea admonea cu blăndeță căndŭ póte ițĭ călcamŭ voia, în ambe casurile suntemŭ ceĭ maĭ fericițĭ, — dar eată! abia ne răpiră din bratiele tale, mama vitrigă nu înțelege graiulŭ nostru, ea ne vorbesce altucum, ea nu vrè se ne înțielégă! — E frumósă astă vitrigă, e avută, și pentru aĭ seĭ nu e rea, eĭ! dar idealulŭ mameĭ dulce, tesaurulŭ ănimeĭ eĭ, și bnnătatea-ĭ ăngerésçă, se ridica peste tóte vitrigele din lume.

Una mamă vitrigă a fostŭ bună pe lume, și aceea încă. . .

Transilvania, mama dulce, bună, iubită! nu ne lăsa perduțĭ cu atătŭ maĭ vîrtosu, căcĭ de suntemŭ perduțĭ, vina nu e a nóstră: lasă cele noueḑecĭ și șése de oĭ, și cércă cele patru pèrdute; — noĭ ne-am re'ntórce la tine dar nu putemŭ, — unŭ altŭ păstoriŭ ne-a pretinsŭ de ale sale, înse vino! cércă și veĭ vedè că suntemŭ fiĭ tăĭ adoratorĭ; — noĭ nu maĭ putemŭ alta, nu suntem în stare a producc altŭ ceva, decătŭ suspinămŭ dupŏ tine ne'ncetatŭ!! și vomŭ totŭ suspina pănă căndŭ ne veĭ ḑice din noŭ cu dreptŭ cuvîntŭ: fiiĭ meĭ, iubițiĭ meĭ, venițĭ în brațiele mameĭ se ve îmbrățișișḑe — pentru totŭd'auna!

Noĭ nu vomŭ peri, ci vomŭ sta cu constanțiă și bărbăția română, cum cănta poetulŭ:

Eŭ se pierŭ, eŭ!? nicĭ o dată!
Vină o lume încruntată,
Vină valurĭ marĭ de focŭ,
Nicĭ nu m'orŭ clăti din locŭ. . .
Totŭ ce-ĭ verde s'o uscà
Riurile vorŭ seca,
Și pustiulŭ totŭ mereŭ
S'a lăți 'nпregiurulŭ meŭ
Ear eŭ vecĭnicŭ în picióre
Pintre valurĭ arḑietóre
Printre órdele avane
Printre limbele dușmane
Voiŭ lupta, lupta-voiŭ fórte
Făr a fi atinsŭ de mórte,
Că-cĭ romănŭ sunt în putcre
Și romănu 'n vecĭ nu piere!

Aceste ne maĭ măngăiă încătŭ-va, altucumŭ amŭ fi peritŭ, aceste se le luămŭ bine a minte, — acestea ăjungăndŭ la realisare, — va fi romănulŭ mare!

Vomŭ asceptă, căcĭ suntemŭ dedațĭ cu asceptarea, pînă ne veĭ rechiăma, căndŭ apoĭ nu vorŭ fi nicĭ plănsete, nicĭ suspinurĭ, dar nicĭ proteste.

Aluces.

FELURIMI

Principele Napoleone, care a fostŭ numitŭ președintele comisiuniĭ esposițiuniĭ, va merge însușĭ la London, spre a dirige acolo instalarea productelorŭ francese.

— Este sciutŭ cŏ acumŭ se revisuescŭ închisorile pentru datorie la London spre a trata pe ceĭ închișĭ dupŏ noua lege pentru falimente. La acéstă revisiune se ivescŭ casurĭ fórte straordinarie. Celŭ maĭ remarcabile între ele este acelu-a alŭ unuĭ d. Miller, lîmplariu de profesiune, care se află de la 3 Septembre 1814, peste 47 anĭ în arestulŭ pentru datorie. Elŭ tăgăduise de la începutŭ datoria și nu voise nicĭ uă dată a se declara de falitŭ, prin care ar fi dobînditŭ libertatea. A preferitŭ se tréca de la uă închisóriă la alta se șéḑă anĭ întregĭ într'uă închisóriă celulariă și nicĭ astăḑĭ nu voiesce a petiționa la curtea judecătorésçă. De la 1814 pînŏ acumŭ este unŭ timpŭ îndelunpatŭ, 47 de anĭ doue lune și jumĕtate: creditoriulŭ, care a cerutŭ arestarea luĭ, Sheriful, care lŭ-a priimitŭ, temniciăriulŭ căru-ia a fostŭ predatŭ ăntîiŭ, toțĭ aŭ muritŭ de multŭ și elŭ totŭ maĭ trăiesce. Se vede cŏ acestuĭ prisoniăriŭ ĭ-a priitŭ maĭ bine închisória de cătŭ altorŭ ómenĭ libertatea. De gustibus non est disputandum!

— Reveuimŭ astăḑĭ la unŭ puntŭ despre care amŭ maĭ vorbitŭ în aceste colóre și care ne pare demnŭ d'a fi luatŭ în băgare de sémă, adicŏ: întrebuințarea gasuluĭ pentru gătirea bucatelorŭ. De vomŭ lua în considerațiune cŏ lemnele de focŭ aŭ ajunsŭ aicĭ la unŭ prețŭ fórte rădicatŭ și se maĭ scumpescŭ din anŭ în anŭ, érŭ cŏ pe d'altă parte gasulŭ a ajunsŭ destulŭ de eftinŭ (10 leĭ vadra), credemŭ cŏ a sositŭ și pentru noĭ timpulŭ a înlocui lemnele c'unŭ altŭ materiale de focŭ. Minele nóstre de cărbunĭ nu suntŭ ăncŏ splótate, darŭ gasulŭ, ce-lŭ producemŭ din păcură, se află cu 'mbilșiugare. Așeḑăndŭ uă macină de bucăteriă construită într'adinsŭ spre a fi încălḑită cu gasŭ, este unŭ lucru ușiorŭ a ținè bucătăria atătŭ de curată ca și unŭ salóne saŭ unŭ budórŭ, cŏcĭ dintr'însa lipsescŭ lemnele, cărbuniĭ, cenușia și fumulŭ. Macina are forma uneĭ mese; maĭ multe găure rotunde acoperite eu grătarie de telŭ (sîrmă), suntŭ locurile pe cari se așéḑă ólele, suptŭ care se aprinde flacăra gasuluĭ, la spate masa are compartimente pentru a găti fripture saŭ prăjiture, carĭ se încălḑescŭ prin flacăre deosobite. Flacărele se potŭ face maĭ marĭ saŭ maĭ micĭ dupŏ plăcere saŭ trebuință. Macina este de ferŭ și nimicŭ din căldură nu se perde, maĭ cu sémă dacŏ se vorŭ întrebuința óle, caseróle și tingire acoperite cu capace carĭ se închidŭ ermeticesce. Prin asemene vase de bucătărie nu numai se economisă materialele de focŭ, fiindŭ cŏ aburulŭ nu se perde, ci bucatele dobîndescŭ unŭ gustŭ maĭ bunŭ și substanțele suntŭ totŭ de una maĭ bine cópte, maĭ moĭ, și prin urmare maĭ lesne de mistuitŭ. Flacăra gasuluĭ se póte întrebuința asemenea pentru încălḑitulŭ camerelorŭ și pentru tóte industriele la care foculŭ jócă unŭ rolŭ.

— Inrîurirea climatică a unorŭ locurĭ asupra sănĕtățiĭ. Este sciutŭ cŏ mediciĭ nu s'aŭ pututŭ ăncŏ uni în părerea lorŭ despre înrîurirea climatică asupra morburilorŭ pulmonilorŭ și opiniunile lorŭ diferescŭ și variéḑă adesea. Doctoriulŭ W. Schlesinger publică în „revista medicale a Vieneĭ„ unŭ articlu interesante atingetoriŭ d'acéstă cestiune. Arétă cumŭ

trecutulŭ deceniŭ se recomandase cândŭ Pisa, cândŭ Nizza, cândŭ Meran, Venezia şi insulele Hyères ca unŭ Eldorado pentru pătimaşiĭ de pieptŭ; cumŭ dupŏ asésta se atribui uă înrîurire salutariă oraşielorŭ Palermo, Neapole, Madeira şi chiarŭ Interlaken în Elveţia, şi 'n sfîrşitŭ Cairo, St. Remo şi Mentone. „Darŭ ce ne a îndemnatŭ tocmaĭ acumŭ," esclamă autoriulŭ, „a trece în revistă acele locurĭ d'uă înrîurire climatică asupra ftisiei? Uă întîmplare unŭ evenimentŭ din cele maĭ straordinarŭ, care póte produce uă mare revoluţiune sciinţifică, care póte derăpĕna tóte speriinţele de mulţĭ anĭ asupra înrîuririĭ aeruluĭ şi a climeĭ ca erorĭ şi amăgirĭ imaginarie. Ecŏ cum. Academia medicale de la Paris propuse în anulŭ 1855 unŭ premiŭ pentru deslegarea cestiuniĭ: „Ce înrîurire esercită asupra progresuluĭ ftisiei pulmonarie emigraţiunea în ţere căldurόse şi căletoriele pe mare?" Şi în ḑilele trecute Academia a coronatŭ disertaţiunea domnuluĭ Jules Rochard cu premiulŭ. Pînŏ se va publica tótă disertaţiunea fórte interesante, ne mărginimŭ a estrage conclusiunile remarcabilĭ, ce le putemŭ resuma astŭ-feliŭ: 1 Călĕtoriele pe mare grăbescŭ formarea tuberculelorŭ plumonilorŭ. 2. Acestŭ morbŭ nu numaĭ nu este maĭ rarŭ între marinarĭ, ci din contra maĭ desŭ de cătŭ între trupele de uscatŭ; este unŭ morbŭ obicĭnuitŭ în spitalurile maritime, în scadrele nóstre şi la tóte porturile maritime. Oficiăriĭ maritimĭ, medieiĭ, funcţionariĭ. toţĭ căţĭ căletorescŭ pe mare suntŭ espuşĭ acestuĭ morbŭ. 3. Ţerele calduróse în genere esercită uă înrîurire vetemătória asupra desvoltăriĭ tuberculelorŭ şi grăbescŭ înaintarea lorŭ. Vaĭ! şi medicina are fasile sale, unde studiele cercărilo şi speriinţele sale sémenă cu munca luĭ Sisifu, cu operea Penelopeĭ, edificiulŭ ce lu-a construitŭ în mulţĭ anĭ, pentru care s'a cheltuitŭ studie profunde, ostenele şi speriinţe necalculabilĭ, uă singură nópte, uă singură şedinţă a uneĭ academie, derapenă totulŭ!"

ARABESCURI.

UA
Călătoriă pe Dunăre în Ghimie.

de

I. Voinescu.

IV.

„Deu alu Iageloniloru, Deu alu lui „Sobieski si alu lui Cosciuszko, aibi „mila de patria nóstra si de noi. Fa „ca se putemu anco ua data a te chia„ma în rugele nóstre, cumu te chia„mau strabunii, pe campulu de bataia „cu armele în mana.....

„ADAM MICKIÉWICZ."

Intocmaĭ ca eternulŭ jidovŭ din legendă, blăstematŭ, osînditŭ a pururea căletori, écŏ-ne érŏşĭ în visunia nóstră din ghimie: pedépsă nesuferită ce ne făcu se regretămŭ puscăria chiarŭ, cu totŭ sgomotulŭ ieĭ de fére, de ţipetele şi vaitele criminalilorŭ.

Pornirŏmŭ ăncŏ uă dată, darŭ totŭ fŏră vîntŭ, totŭ la edecŭ. Monotonia, uniformitatea chinurilorŭ nóstre ţinu maĭ multe ḑile d'a rândulŭ pînŏ ce plăcu temniciărilorŭ nostriĭ a le îndoĭ printr'uă scenă sfăşiitóriă.

Era pe la cincĭ ore de séra; ajunseserŏmŭ în dreptulŭ unuĭ satŭ bulgărescŭ. Căpitanulŭ porunci se neapropie de malŭ şi aruncă ancora. Alărgă apoĭ numaĭ de cătŭ în satŭ ca se iè ceva provisiunĭ de măncare. Ne coborîserŏmŭ şi noĭ pe malŭ ca se ămblămŭ puçinelŭ. Ḑărirŏmŭ maĭ încolo unŭ sătianŭ ce venia spre noĭ ţiindŭ de mănă uă fetiţă ca de vre cincĭ, şése anĭ. Dupŏ chipulŭ şi îmbrăcămintea luĭ noĭ nu avurŏmŭ anevoinţă a cunósce numaĭ de cătŭ cŏ era Românŭ. Lărgirŏmŭ paşu ca se ne apropiămŭ de dînsulŭ şi sĕ-ĭ dămŭ uă „bună ḑiua." — D. N. Bălcescu şi D. I. Brătianu apucarŏ, naintea nóstră şi staŭ de vorbă cu dînsulŭ, căndŭ unŭ turcŭ sbieră uă dată şi ne chiămă în apoĭ. Mulţămirea de a sta de vorbă cu sătianulŭ făcu cŏ noĭ nu băgarŏmŭ în sémă sbieretulŭ turculuĭ. Darŭ numaĭ de cătŭ unulŭ din matroḑĭ se răpeḑi cu uă tufă în mănă, ameninţă la D. Brătianu şi se puse a lovi pe bietulŭ sătianŭ cu uă turbare anevoiă de descrisŭ. Sătianulŭ se încovoia de durere darŭ nu scóse nicĭ unŭ ţipetŭ. nicĭ uă văitătură. Fetiţa plăngea cătŭ putea; noĭ tremuramŭ de frică se nu'ĭ spargă capulŭ, cŏcĭ turculŭ în furia luĭ nu maĭ vedea unde lovesce. Uimirea, spaima şi durerea nóstre eraŭ atătŭ de marĭ în cătŭ remăseserŏmŭ încremeniţĭ. Ţipetele însŏ ale fetiţeĭ ne desteptarŏ şi alergarŏmŭ se o smulgemŭ din mănele tatăluĭ ieĭ ca se nu iè vre uă lovitură. Turculŭ încetă din bătaiă la miscarea nóstră, sătianulŭ se depărtă.

La 10/22 Octobre ajunserŏmŭ în Fetislam. Aci ne poprirŏ vre doue ḑile. Nu puteamŭ înţelege pentru ce, şi nicĭ pînŏ în ḑiua de acu nu amŭ pututŭ afla care era pricina de ne popriamŭ pe la fiă ce cetăţuiă. Ar fi ḑisŭ cineva cŏ turciĭ aveaŭ porunca a ne purta din locŭ în locŭ pentru ca se ne arete ca uă probă de unŭ noŭ feliŭ (espèce) de ómenĭ. D-na Rosetti veni se ne visiteḑe şi aci; era în haine ţĕrănescĭ cu copiliţa în braçe, însoçită şi de D. I. Filipescu. Maĭ priimirŏmŭ visita a nisce locuitorĭ Sîrbĭ, de la care aflarŏmŭ de sigurŭ cŏ ne ducŭ nu la Semlin ci în Bosnia. Eĭ ne făgăduirŏ cŏ vorŭ face totŭ ce le va sta în putinţă ca se ne smulgă din mănele turcilorŭ. Nóptea o petrecurŏmŭ în nesomnŭ scriindŭ pe furişiŭ unŭ protestŭ ce otărîrŏmŭ se trămitemŭ la D. Colqhoun Consululŭ Anglieĭ şi uă petiţiune la Inalta Pórtă, chărtiĭ pe cari, cu îndestulă greutate le dederŏmŭ a doua ḑi d-neĭ Rosetti ce veni érŏşĭ se ne véḑă. Recunoscinçinţa me silesce a mărturisi cŏ Sîrbiĭ în adeverŭ ne urmarŏ, a doua ḑi căndŭ pornirŏmŭ, multă vreme pe margine priveghiăndŭ asupra nóstră. Căndŭ se încredinţarŏ cŏ amŭ apucatŭ drumulŭ cŏtră Adacale, se respăndirŏ.

La Adacale, guvernatoriulŭ cetăţiĭ, dupŏ ce ne ţinu érŭ vre doue ḑile, încredinţăndu-ne cŏ elŭ nu scie nimicŭ despre trămiterea nóstră în Bosnia ne declară în sfîrşitŭ cŏ ghimiele cu carĭ amŭ venitŭ aveaŭ poruncă a nu ne duce maĭ departe. O! cătă bucuriă simpţirŏmŭ căndŭ aflarŏmŭ cŏ amŭ scăpatŭ de trista închisóriă în care ne chinuirŏmŭ doue-ḑecĭ şi una de ḑile! Intrebarŏmŭ apoĭ pe Paşă saŭ Beiulŭ cetăţiĭ Adacale cumŭ avemŭ se ne ducemŭ pînŏ la Semlin, şi ne respunse cŏ de aci în colo noĭ trebue se ne sfîrşimŭ căletoria cu cheltuiala nóstră. O! aşa darŭ noĭ suntemŭ liberĭ? întrebarŏmŭ numaĭ de cătŭ. Darŭ vaĭ! unŭ *Ioc* semnificativŭ ne dete se înţelegemŭ cŏ martiriulŭ nostru nu se sfîrşise. Paşa ne duse la portŭ şi ne aretă căte-va vase ḑicîndu-ne cŏ se închiriămŭ unulŭ cu plată de la noĭ, cŏcĭ dupŏ poruncile ce are, elŭ nu ne póte lăsa se mergemŭ de cătŭ cu vasŭ turcescŭ şi suptŭ escortă pînŏ la Semlin. Vasele ce ne arĕtă nu se deosebiaŭ maĭ întru nimicŭ de ghimiele nóstre; cu tóte aceste nu găsirŏmŭ nicĭ unulŭ care se fi priimitŭ a ne duce pînŏ la Semlim cu preţŭ maĭ puçinŭ de cincĭ-spre-ḑece miĭ leĭ turcescĭ. Noĭ aretarŏmŭ neputinţa întru care ne aflamŭ de a face uă cheltuială aşa de mare, şi stăruirŏmŭ se ne dè voiă de a sfîrşi căletoria nóstră saŭ cu vapórea Austriacă saŭ cel pucinŭ cu uă felucă d'ale Vaporiĭ. Totŭ într'uă vreme, prin d-na Rosetti, d. Rosenthal, d. Filippescu şi d. Caracaşiŭ noĭ rugarŏmŭ pe Agintele vaporiĭ Austriace de la Orşova ca se ne dè unulŭ din caiçele luĭ. Acesta veni însuşĭ a doua-ḑi la Beiulŭ de la Adacale şi, dupŏ uă conferenţă maĭ lungă, în particulariŭ cu Beiulŭ, îĭ aretă cŏ elŭ priimesce se ne trămiţă, fŏră plată pîne la Semlin. Beiulŭ se înduplecă, priimi se ne lase a merge cu uă felueă de ale Vaporiĭ, cu condiţiune însŏ de a pune uă escortă de doue-ḑecĭ soldaţĭ cu noĭ. Suptŭ pretestulŭ cŏ feluca nu putea ţinè atăta lume noĭ abia dobîndirŏmŭ voia de a nu lua maĭ multŭ de şése soldaţĭ suptŭ comanda unuĭ oficiărŭ. Trecurŏmŭ la Orşova ca se visămŭ pasporturile nóstre, autorităţile de aci, maĭ alesŭ cea militărească, suptŭ nu maĭ sciŭ care pretestŭ, nicĭ într'unŭ chipŭ nu voirŏ se ni le viseḑe.

Pornirŏmŭ înainte; acu mergeam totŭ pe lîngŏ marginea Austriacească, măcarŭ cŏ Turciĭ stăruiaŭ mereŭ cŏ se ne trécă pe marginea cea-l-altă. Vislaşiĭ şi Cărmaciulŭ feluceĭ eraŭ Rumăni, eraŭ preveniţĭ cŏ Turciĭ vorŭ se ne ducă în Bosnia şi de acea pretestarŏ cŏ pe marginea din protivă nu era putinţă se ne tragă la edecŭ malulŭ fiindŭ prè 'naltŭ şi nu maĭ de stăncĭ. Inoptase; trebui, cu tóte cŏ nu făcusemŭ de cătŭ prè puçinŭ drumŭ, se ne oprimŭ. Oficiăriulŭ Turcŭ trămise unŭ soldatŭ pe josŭ la Orşova. Noĭ bănuirŏmŭ multŭ, darŭ ne avîndŭ ce face asteptarŏmŭ pînŏ a doua-ḑi în fricele cele maĭ marĭ. A doua-ḑi, în dată ce se lumină de ḑiuă pornirŏmŭ; dupŏ cătŭ va timpŭ cerurŏmŭ se ne coborîmŭ pe malŭ ca se maĭ ămblămŭ puçintelŭ. Acĭ ne sfătuiamŭ ce avemŭ a face pentru ca se scăpămŭ; nu trecu multŭ şi vĕḑurŏmŭ cŏ vine unŭ soldatŭ turcescŭ. Ne spuse cŏ e trămesŭ de Beiulŭ se ne dè de scire cŏ a venitŭ porunca Comisariuluĭ Fuat-effendi, pentru liberarea nóstră, şi Paşa saŭ Beiulŭ ne poftia se ne întórcemŭ înapoĭ. Inţeleserŏmŭ cŏ nu maĭ e nimicŭ de făcutŭ, cŏ nu ne maĭ remăne de cătŭ resistinţa. Ne împrotivirŏmŭ darŭ; noĭ respunserŏmŭ oficiăruluĭ Turcŭ cŏ suntemŭ pe pămînt străinŭ, cŏ noĭ nu ne maĭ supunemŭ la dînsulŭ cŏ avemŭ pasporturile nóstre, şi de vorŭ se maĭ puiă măna pe noĭ se ne céră, la Semlin, de la Autorităţile Austriace; cŏ de ne orŭ da Austriaciĭ ne vorŭ duce, altŭ felŭ însŏ nu maĭ vremŭ se scimŭ de poruncile străluciluluĭ Comisariŭ. Turculŭ vru se întrebuinţeḑe silă, dar noĭ eramŭ maĭ mulţĭ la numerŭ şi vîslaşiĭ feluceĭ ḑiserŏ cŏ noĭ fiindŭ daţĭ în măna lorŭ nu vorŭ suferi se ni se facă vre uă silă. Intîlnirŏmŭ vre doue, treĭ căruţe, uniĭ din noĭ ne aruncarŏmŭ întrînsele şi pornirŏmŭ 'nainte, ceĭ-l-alţĭ urmaŭ pe josŭ alărgăndŭ cătŭ puteaŭ. Echipajulŭ feluceĭ se puse a trage la edecŭ cu mare silinţă. Séra ajunserŏmŭ la Sviniţa, acĭ făcurŏmŭ prin tóte miḑulócele, ca autoritatea locale se ne viseḑe pasporturile, şi se declare Turcilorŭ cŏ eĭ nu potŭ suferi pe pămîntulŭ Imperatuluĭ soldaţĭ străinĭ cu arme. Despre altă parte cu uă mică jertfă înduplecarŏmŭ pe Turcŭ a se întórce la Adacale şi cu chipulŭ acésta abia ne puturŏmŭ scăpa din măinile temniciărilorŭ găḑilorŭ nostriĭ. Acea ce maĭ suferirămŭ de la Sviniţa pînă la Inspruh e anevoiă de descrisŭ. De maĭ multŭ de uă lună de ḑile noĭ nu sciam nimic de ce se întîmplă în ţéra nóstră, nimicŭ din ce se făcea în lume. Din Sviniţa şi pînŏ la Panciova ne tîrîrŏ din taberă, pretutindenĭ ne cercetaŭ cu cea maĭ scrupulósă atenţiune, neîncetatŭ amerinţaţĭ de a ne vedè împuscaţĭ cŏcĭ de cădeamŭ în măinile Sîrbilerŭ şi Croaţilorŭ ne luaŭ de spionĭ saŭ celŭ puçinŭ de partisanĭ aĭ Maghiarilorŭ; de ajungeamŭ, de ne apropiamŭ pe căte unde-va, pe unde Maghiariĭ însemnaserŏ trecerea lorŭ prin devastare, prin sabiă şi focŭ noĭ ne temeamŭ se nu ne iè de Sîrbĭ saŭ Croaţĭ. Abia în Semlin ne socotirŏmŭ, de şi nu de totŭ afară din primejdie, însŏ óre ce maĭ puţinŭ espuşĭ. A! de căte orĭ nu amŭ blestematŭ trădarea, mişelésca trădare a luĭ Fuat-effendi, de căte orĭ nu amŭ blĕstematŭ órba nóstră încredere! şi cu tóte aceste nu e nicĭ unulŭ din noĭ care şi dupŏ chinuirile nóstre ne am cercatŭ a lumina pe Inalta Pórtă: nu e nicĭ unulŭ din noĭ care se nu fi ertatŭ din totŭ sufletulŭ seŭ barbarele suferinţe ce Fuat-effendi, prin sbiriĭ seĭ, făcu se cercămŭ. Da! noĭ uĭtaserŏmŭ de multŭ şi ertaserŏmŭ în anima şi consciinţa nóstră barbaria ce Fuat-Effendi esercită asupra nóstră numaĭ. Dérŭ vaĭ! nu veḑurŏmŭ nicĭ uă prefacere pentru sórtea bieteĭ ţereĭ nóstre; nu vĕḑurŏmŭ de cătŭ Convenţiunea de la Balta-Liman care ne răpi drepturile cele maĭ sacre; nu vedemŭ astăḑi de cătŭ ticăloşia întru care Pórta protectóriă ţereĭ lasă pe bieţiĭ locuitoriĭ ieĭ dăndu-ĭ legaţĭ în mănile apesătorilorŭ lorŭ, strîngîndu şi maĭ tare lanţulŭ lorŭ de robiă printr'uă cărmuire maĭ antinaţionale, maĭ coruptă, maĭ arbitrariă, printr'uă cărmuire de sbirĭ aĭ barbaruluĭ Moscovitŭ! A! ănima nóstră săngerănte te iértă, o calăŭ, ce făcuşĭ se suferimŭ chinurile cele maĭ neauḑite, se plăngemŭ departe de sînulŭ familielorŭ şi de sacrulŭ pămîntŭ alŭ patrieĭ, darŭ pentru suferinţele ţereĭ noĭ vomŭ repeti pînŏ la ora morţiĭ împreună cu Poetulŭ:

»Ḑeŭ alŭ Românieĭ, Ḑeŭ alŭ luĭ »Vladŭ şi Stefanŭ ca se putemŭ, ăncŏ »uă dată, a te chiăma în rugele nóstre, cumŭ te chiămaŭ betrăniĭ nostriĭ! Fă ca ţéra nóstră se maĭ fiă fericită, éră pe apesătoriĭ nostriĭ iértă-ĭ »întru marinimia-ta! Iértă-ĭ, pre cumŭ »îĭ iertămŭ şi noĭ, darŭ fă ca se maĭ »sărutămŭ uă dată ţerîna părinţilorŭ »nostriĭ!«

UN TABLOU

D. Trenc, bine kȣnoskȣtȣlȣ Пeisaцist, al kъrȣia пenel a reпrodȣs tot че e demn de въzȣt шi de admirat în distriktele Arџeшȣl шi Вълчea, formъnd ȣn Albȣm ad-hoc din toate aчele tabloȣrĭ, a пȣs la loterie ȣn tabloȣ kȣ oleiȣ, mъrimea de пatrȣ пalme domneшtĭ lȣngȣl шi treĭ latȣl; tabloȣl reпresintъ o пarte din Karпaцiĭ Daчieĭ esteriore. În пersпektiвъ se вede NEGOIȢL, akȣпerit kȣ пeaoъ, въrfȣl чel maĭ înalt din mȣnцiĭ Transilвanieĭ; în aпroпiere, dealȣrĭ îmbrъkate kȣ пъdȣrĭ; iar în пlanȣl d'ъntъiȣ, ȣn вȣшtean arȣnkat пeste ȣn abis; шi пe aчeastъ fraцetъ пȣnte trek oĭ, шi чobanĭ, kъlъrĭ шi пe jos; tȣrma se пerde în deпъrtare. Ȣn isвor kade în abis, kȣrgъnd пe klina dealȣrilor. Ȣn arbȣre ȣskatȣ пe klina dealȣlȣĭ; totȣl пlin de artъ, de natȣrel, de пoesie. Tabloȣl e înkadrat într'ȣnȣ lȣksos пervaz, kare el singȣr kostъ doĭ dȣkaцĭ; iar tot tabloȣl e пreцȣit de amatorĭ 30 dȣkaцĭ.

Aчestȣ tabloȣ s'a пȣs la loterie, nȣmaĭ kъte doĭ sfanцĭ nȣmъrȣl. Doȣъ liste ad-hoc sȣnt deпȣse, ȣna la administraцiȣnea aчesteĭ foĭ, ȣnde se aflъ tabloȣl deпȣs sпre вedere, alta la kasinȣl naцional.

Kredem kъ Romъniĭ rekȣnoskъtorĭ kъtre D. Trenk пentrȣ serвiцiile adȣse цъriĭ пrin Albȣmȣl sъȣ sъ вor grъbi a ajȣta пe чelebrȣl пeisaцist kȣ aчest mod onorabil. Baniĭ se вor strъnцe de sȣbskrisȣl шi de D. Andreĭ Derlman; în kaz d'a nȣ se strînцe чel пȣцin sȣma вaloareĭ tabloȣlȣĭ, baniĭ se вor întoarчe înaпoĭ чelor sȣbskrimĭ.

C. D. Ariчeskȣ,

ÎNSCIIŢARE.

Sȣnt-skrisȣl se вede silit a faчe kȣnoskȣt пȣblikȣlȣĭ kaȣsa пentrȣ kare Reпresentaцiȣnea magnetikъ, fiksatъ пentrȣ Dȣminika trekȣtъ, n'a пȣtȣt aвea lok.

Dȣпъ formele obiчnȣite чerȣsem la timп de la onorabila пrefektȣrъ a пoliцieĭ вoie a da пȣbliчe шedinцe magnetico-spiritualiste, шi aчeastъ вoie mĭ se шi akordase. Doȣъ zile înaintea чeleĭ d'ъntîĭ шedinцe пrimiiȣ de la onor. Komisiȣne medikalъ o adresъ цigantikъ, inвitъndȣmъ a mъ înfъцiшe înaintea ieĭ шi a mъ leцitima ka doktor, kȣm mъ aflȣ sȣnt-skris în пrograma mea. Resпinseiȣ aчeastъ пretenцiȣne, arъtînd kъ esist în lȣme шi alцĭ doktorĭ de kȣt doktorĭ în mediчinъ шi kъ eȣ, ka doktor de filosofie, nȣ пot aвea nimik a faчe k'o aȣtoritate medikalъ. Tot în aчea zi am aflat, kъ aȣtoritatea medikalъ a reklamat la Пoliцie шi Ministerȣl de interne în kontra aȣtorisaцiȣneĭ шedinцelor mele, fiind kъ ele, dȣпъ пъrerea ieĭ ar fi въtъmъtoare sъnъtъцiĭ sпiritȣale шi korпorale a пȣblikȣlȣĭ шi maĭ kȣ seamъ în kontra reliцiȣneĭ, oпiniȣne чiȣdatъ шi ţпe deпlin nedoвeditъ. Însъ din пartea onorabileĭ пoliцie n'am fost informat de пoпrire, ka se fi пȣtȣt informa пe пȣblik, шi пrin ȣrmare am шi kontinȣat пregъtirile mele.

Tokmaĭ dȣminikъ înainte de amiazĭ a aflat пroпrietarȣl Salleĭ, d. Bossel, la Komisiȣnea koloareĭ de roшȣ, kъ пermisiȣnea akordatъ mie a fost retrasъ шi kъ пrin ȣrmare шedinцa este oпritъ пentrȣ aчea zi.

Las, ka fiekare se jȣdeчe toatъ aчeastъ kondȣitъ în kontra mea. Ḑaka domniĭ mediчĭ kred kъ пot fi în stare, a aпъra în пȣblik шi kȣ armele loцiчeĭ шi a sпerienцeĭ oпiniȣnea lor, пe kare o atak aiчĭ ka desъвîrшit eronatъ (gremite), îĭ пrovok пrin aчeasta în korпore шi вoiȣ шti tot d'aȣna a le resпȣnde.

Вoiȣ faчe akȣm пaшȣrile neчesariĭ sпre a dobîndi dreptȣl meȣ шi nȣ вoiȣ liпsi a înkȣnoшtiinцa пe пȣblik de ȣrmare.

Bȣkȣreшtĭ, 27 Noem. 1861.

Dr. Joh. G Kuhlmann.

LISTA
de
SȢB-SKRIEREA D-LȢĬ BAILANT

(Вezĭ Romъnȣl No. 326).

Sȣma totolъ.	5122	2
D-nȣ Mixail Stoianoвiчĭ.	31	
— Alekȣ Rъdȣleskȣ.	4	20
Пrin redakцiȣnea Reformeĭ:		
D-nȣ Dim. Teexaridi.	62	
— Doktorȣl Seвerin.	12	10
— Atanasie Sъвeskȣ.	15	30
	5247	22

BIBLIOGRAFIE.

A eşitŭ de suptŭ tiparŭ:

CESTIUNEA
SFINT. MONASTIRI
ḑise inchinate.

de

D. PELIMON.

Se află depuse la administraţia aceste foĭ. Preţulŭ unuĭ esemplarŭ este duoĭ sfanţixĭ.

A EŞIT DE SUB TIPAR
în franceseşte

INDEPENDINŢA
CONSTITUTIONALE
a
TRANSILVANIEĬ
de
Papiŭ Ilarianŭ.

Şi se află de vîndare la toate librăriile cu preţŭ de [illegible] sfanţĭ.

DEПEШE TELEGRAFIЧE

Kȣrsȣl Bienі din 10 Deчem st. n.

Metaliчe	66 — 50	
Naцionale	81 — 50	
Akцiȣnele Бъnчeі	748 — —	
„ Kreditȣl	180 — 50	
London	141 — —	
Silber	140 — 50	
Dȣkaці	6 — 68	

MISKЪRILE ÎN ПORTȢL GALAЦI

În ziȣa de 19 Noem. 1861

Koръbiі sosite înkъrkate	
— — deшerte	1
— пornite înkъrkate	
— deшerte	
Baпoare sosite	
пornite	

Пreцȣl Пrodȣktelor.

Grîȣ чiakîr kalitatea	I.	—	—
„ „ „	II.	195	—
„ kъrпъȣ „	I.	—	—
„ „ „	II.	—	—
„ arпъȣl „		—	—
Sȣkarъ		—	—
Пorȣmbȣ		137	138
Orzȣ		—	—

MISKЪRILE ÎN ПORTȢL БЪRILE

În ziȣa de 20 Noemv. 861.

Koръbiі sosite înkъrkate	2
„ „ deшerte	8
„ пornite înkъrkate	15
„ „ deшerte	7
Baпoare sosite	2
„ пornite	2

Пreцȣl пrodȣktelor.

Grîȣ чiakîr kalitatea I, kila	220	230
„ „ „ II, „	200	210
„ kîrпъȣ „ I, „	170	180
„ arпъȣt „ II,	—	—
Sekara	105	110
Пorȣmbȣ	156	160
Orzȣ	72	74
Orz noȣ	—	—
Fasole	54	58
Raпiцa sъlbatikъ	—	—
Meiȣl kila	—	

Doctorul Vignali.

S'a mȣtat la gȣrъ пieцiі Amziі în ka- D-lȣі. Dragomirȣ lîngъ administraцia Telegrafȣrilorȣ.

Konsȣltaцie dimineaцa de la 8 la 9, шi dȣпъ пrînzȣ de la 2 la 4.

(No. 703). 1

Publicaţie. Sȣb-skrisȣl am onoare a faчe la toцi de obшte kȣnoskȣt kъ moшiа Kreaцa saȣ Leшile шi o пereke kase чe sъ ziчe kъ ar fi ale d-lȣі Ioan Bъrbъteskȣ, sъ nȣ se amъgeaskъ nimenі a le kȣmпъra fiind în jȣdekatъ la onor. Tribȣnalȣ de Ilfovȣ Seksia I, пentrȣ o enormъ respȣndere de banі шi пentrȣ kъ nȣ ȣnt aļe sale. 1861 Noem. 25

D. Zъgъneskȣ,

No 731. 1

Desfacere

Sȣb-semnatȣl fakȣ kȣnoskȣtȣ onor. пȣblikȣ kъ voiȣ a mъ desfaчe de magasinȣl meȣ чe-lȣ am stabilit de maі mȣцi anі de totȣ felȣrі de Giȣvaerikale adikъ: Braчelette, Чerчeі, Inelȣrі шal. lȣkrate în diamante шi briliante, шi tot felȣrі de Aȣrerie, kȣ пreцȣ foarte skъzȣt din kostȣl lorȣ.

Doritoriі vorȣ bine-voi a se adressa la magasin чe este în ȣliцa franцesъ vis-a-vis de kasele lȣі d. Mixalake Gȣgiȣ (lîngъ farmaчie).

I. A. STERU.

No. 733. 4

de vînzare în totalȣ saȣ kȣ stînjinȣl, lokȣl din ȣliцa Nemцeaskъ vis-a-vi de otelȣl Konkordia, komпȣsȣ de treі-zeчі stînjenі faцъ.

Asemenea este de vînzare шi kasa чea mare din ȣliцa Brъnkoveanȣ, în kare akȣm lokȣesчe d. kolonel Radȣ Goleskȣ.

Пentrȣ amъndoъ doritoriі sъ se adreseze la d. Mihail Angeloviчі, vis a vi de konsȣlatȣl rȣseskȣ.

No. 618 23

Spre tăiere. Пartea de пъdȣre a fraцilor Bolintinenі din distrikt. Vlaшka, în kare se gъseшte lemne de чerȣ шi sleaȣ, în deпъrtare ka de doъ poшtі. Doritoriі se пot înцelege kȣ d. Tъnasse Bolintineanȣ, чe шade sȣb Mixaiȣ-Vodъ, vis-a-vi de d. Breseanȣ.

No. 738 3

De vîndare. Kasele mele din maxalaoa Kolцiі vis-a-vi de Komisia de Roшȣ. Doritoriі se vor înfъцiшa la пroпrietara lorȣ, D-na Elena Iakovenko la grъdina sa din Dealȣ-Sпiri.

No. 735. 4

marfă de blănărie.

Destaчer kȣ пreцȣrі foarte moderate, kasa kȣ No. 9, de lъngъ biserika Skaȣnelor în faцa пodȣlȣі (ȣliцa Moшilor),

No. 736. 3

Însciinçare. Sȣnt-iskъlitȣl gъsindȣ-mъ astъzі destitȣit din fonkцia чe okȣпam dȣпъ gъsirea kȣ kale a gȣvernȣlȣі, шi dorindȣ a eksarsa Пrofesia de Avȣkatȣ; grъbeskȣ a faчe kȣnoskȣt kъ пrimeskȣ a servi kȣ toatъ aktivitatea шi onestitatea пe orі чine va voi a mъ onora kȣ înkredinцarea пroчesȣlȣі чe va avea atît în materie чivile i komerчiale kъt шi în kriminale шi korekцionale.

Lokȣinцa mea este în Bȣkȣreшtі пe ȣliцa Kraiovi vis-a-vi de xanȣ Goleskȣ d'asȣпra пrъvъliі de bъkъnie din kolцȣl ȣliцi. — 1861 Noembriȣ 29.

Stefan Borъneskȣ.

(No. 737) 3

Skimbare de domiciliu.

Domnȣ Kirille пrofessorȣ de skrimъ шi gimnastikъ ш'aȣ transпortatȣ lokȣinцa în kasa Пaladi ȣliцa Serafim No. 36.

(No. 706). 16

Avis important.

Sȣb-semnatȣl are onoare a informa pe d-niі proprietarі de morі шi morarі, kъ 'і a sosit ȣn asortiment de pietre de morі franцese, pentrȣ mъчinatȣlȣ grъȣlȣі, porȣmbȣlȣі шi altorȣ grъne.

Aчeste pietre, fiind din чele maі bȣne kariere de la „Laforté sous jouarée" sȣnt sȣperiore tȣtȣlor чelorlalte пъrцi din Eȣropa, шi kiar din toatъ lȣmea, atît prin kantitatea kît шi prin kalitatea fъinі чe prodȣk.

Se gъseшte asemenea în aчelaші depot morі de mъnъ шi de kaі, чe daȣ чel maі bȣn resȣltat.

Komisioane пentrȣ orі чe Maчine din чele maі bȣne fabriчe din Franчia шi din Englitera.

GȢILBERT inginer mekanik, strada Mixaiȣ-Vodъ No. 2.

(726) 1

TRATATŬ
DE
STENOGRAFIE
IN
limba Română
de Elie Bosianȣ

a eшit de sȣnt tiпar шi se aflъ de vînzare la librъria d-lȣі Socek

De vîndare

Moшia MIEREA BIRNICI, пroпrietatea d-neі Ana Ioan Sȣцȣ din jȣdeцȣl Doljiȣ, este a se vinde la 2 Dekemvriȣ viitor, шi se komпȣne de maі mȣlte trъпȣrі mъsȣrate пogoneшte, însȣmate пrekȣm maі josȣ se araţъ, шi anȣme:

Pogónele d-neĭ Suțu.	*Pog. în devălmășie.*
750	însъ 350
132	
257	
347	
404	
384	
153	însъ 35
70	„ 36
72	
70 oпritȣrъ în Mieriчeoa,	
2640.	

Amatoriі de a kȣmпъra пȣmita moшie sȣnt rȣgaці a o vizita în пersoanъ la faцa lokȣlȣі, sпre a se înkredinцa de sȣma пogoanelor maі sȣs arъtate, kȣ o mikъ deosebire de maі mȣlte saȣ maі пȣцine пogoane din чele deskrise, шi sпre konvingerea d-lor de neadevъratȣl svon rъsпîndit de kъtre чeі fъrъ konшtiinцъ, kъ adekъ: zisa moшie n'ar avea aчeastъ întindere.

No. 721. 1

Desfacere

de Magaḑie a d-luĭ

LUCA LUCASIEVICI

pe podul Mogoşoai vis-a-vi de Teatru, în casele d-luĭ Fialcofschi unḑe se află Otelŭ d-luĭ Huges.

Marfă franţeḑă engleḑa de Viena şi de Lipsca, în felurime de articole, precum bronţerie, policandre, candelabre, lampe, şi mobile de Paris, covoare, mantile de Dame de postavŭ de catifea, şi de taftă; asemenea şi haine de bărbaţĭ şi de copiĭ, precum şi altele trebuincoase pentru Dame şi bărbaţĭ. Doritoriĭ se vor adresa la numitul magasinŭ.

(668) 43

MAGASIN ENGLES
E. GRANT & COMP.

Callea Mogoşoie
În facia Sărindariului.

Deposit generale d'articole de mobilare, de a le caseĭ, de călătorie, de vĕnătóre, de utilitate şi de agremente.

Mobilări depline şi mobile micĭ. Oglinḑĭ marĭ şi micĭ. Paturĭ de ferŭ şi de bronz, paturĭ şi légăne de copiĭ, tapete de tot felul şi stofe pentru mobile.

Pânḑărie ş'ascernutărie. Pânḑe simple şi imprimate. Pânḑe ne'nălbite, messe şi şervete, scergare etc. etc.

Bonetărie. Ceorapĭ şi călţunĭ de aţă, de bumbacŭ şi de lână. Gilete şi ismene de lână. Câmăşi de pânḑă şi de flanelă. Flanele albe, cu feçie şi imprimate. Plapăme de lână şi de pichet, stofe felurite.

Muşamale pentru parchet şi scărĭ de felurite lârgimĭ.

Ale vênătóreĭ. Arme de focŭ, Pistóle Puscĭ, Carabine, Cuţite, etc. etc.

Cuţitărie Englesă. Brice, bricege, fórfece, cuţite etc. etc.

Parfumerie, de tóte felurile şi din cele maĭ bune fabrice din Paris.

Marochinăriă. Mese şi obiecte felurite de lacŭ chinesescĭ etc. etc.

Bronḑăriă. Pendule, Lampe, articliĭ de darurĭ argint şi plaqué.

Ciment, adevărat Englesescŭ.

Vinurĭ, licóre, cigărĭ, ceaĭ, ciocolată, bombóne, biscóturĭ.

Comisióne pentru orĭ ce obiecte din Englitera şi din Francia.

Macine agricole din cele maĭ bune fabrice a le Englitereĭ şi maĭ cu sêmă de **Clayton, şi Shuttleworth, Ransomes şi Sims etc.**

No. 442. ȣn an.

LA MAGASINUL

MARTINOVITS & ASAN

Strada Lipscanilor

a sositŭ de curând o cantitate însemnată de

Ceaiŭ în felurite calitâţi

importat dela cele maĭ favorabile isvoare, şi se vinde atât în măunt cât şi cu Lada pe preiurile cele maĭ moderate astfel în cât e dispus a invinge ori ce concurrenţă.

Comitenţi din provinţie pot avea mostre îndată ce 'şi vor arăta dorinţa

(671) 1

DE VINZARE

STABILIMENTUL BAILOR.

din ȣliцa Faka, No. 1, max. Sf. Aпostolі, kare koпrinde baea de abȣrȣ de пȣtinъ шi în rîȣ, îmпreȣnъ kȣ aпartamentele din faцъ.

Doritorii a se adresa la nȣmitȣl stabilimentȣ.

(No. 710) 42

Însciinţare. Kȣ aчeasta am onoare de a faчe пlekata invitare, kъ întorkîndȣ-mъ din kъlъtoria чe am fъkȣt пentrȣ întinderea komerчiȣlȣі meȣ în Franчia, am adȣs din *fabricele cele maĭ renumite* d'akolo чea maі *mare alegere de parfumerie, tinture, toate articole atingătoare de toaletă* ka шi de *arte, lînă de cusut* în toate kȣlorele шi пȣanцe, *muşterĭ de cusut,* шчl. Îmі пermit de a atrage atenцiȣnea akȣm la *apropierea serbătorilor* kъ am adȣs шi *cele maĭ elegante jucăriĭ pentru copiĭ, lucrurĭ de galanterie* шi de *lucsŭ.*

Rȣgъnd пentrȣ komпlesanta kȣѕtare daȣ asikȣrare kъ пrin пreцȣrile moderate, пrin ȣn serviчiȣ realȣ 'mі voiȣ konserva înkrederea akordatъ de atîцi anі.

Nicolae Popovici,

Friser şi пerȣkerȣ, strada Mogoşói, xanȣ Kreцȣleskȣ.

No. 727. 21

Desfacere

DE MAGASIN

al d-luĭ

Mihail Angelovici.

Subt casele d-neĭ Săftica Castrişĭ vis-a-vi de consulatul Rusesc.

Marfă franceză, engleză, de Viena şi de Lipsca, în felurimĭ de articolĭ:

Colecţiunĭ d'aurărie în felurimĭ de obiecte preţioase de cea maĭ din urmă modă, argintărie, serviciurĭ, candelabre.

Marfă turcească: imamele, mătăniĭ şcl. Felurimĭ d'oglinzĭ marĭ şi micĭ de fasonul cel maĭ nuoŭ.

Bronzărie: policandre, candelabre.

Haine de dame şi bărbăteştĭ, felurimĭ de stofe bisericeştĭ cu fir bun de deosebiţe cualităţĭ.

Doritoriĭ se vor adresa la numitul magasin la orĭ ce oră.

No. 613. 30

Locurĭ de vînḑare.

Pe strada Riureanu, în capu strădeĭ Franţese, între casele D-luĭ Belu şi Gimnasiu, se află treĭ locurĭ de vînḑare. Doritoriĭ se vor adresa la sub-semnatulŭ, pe podu Caliţĭ. în casele D-luĭ Urlăţeanu la Gimnasiulŭ Bassarabŭ.

Ģ. Riureanu.

(No, 680.) 10

Făină din moara cu vapor.

Subsemnata societate face cunoscut, că a deschis în această piaţă un deposetoriŭ de făină din moara sa cu vapor la care să macină grăul numaĭ uscat.

Pe lîngă soliditatea productuluĭ nostru, suntem în stare de a face preţurile cele maĭ convenabile, şi suntem convinşĭ că etablismentul nostru din această ţeară poate concura cu orĭ care altul din străinătate.

Agenţia stabillimentuluĭ nostru pentru această piaţă, am predat'o d-luĭ Jacob Marmorosch.

Pentru Societatea cu acţii a morilor cu vapor din Calafat.

J. Strass, director.

Suscrisul are onoare a *face* cunoscut că deposetoriul de făină se află la mine, şi promit a *mulţumi* consumenţi meĭ în orĭ ce privinţă.

J. Marmorosch,

hanul Şerban-Vodă No. 9.

No. 590. 1

Anuntiu. „Пentrȣ înlesnirea a felȣrite affaчerі шi transakцiі, пrekȣm: dъrі шi lȣъrі în kirie, saȣ vînzъrі шi kȣmпъrъrі de kasse, magasinȣrі otelȣrі etc; orі dъrі шi lȣъrі în arandъ, saȣ vînzъrі шi kȣmпъrъrі de moшiі шi пъdȣrі; dъrі шi lȣъrі de banі îmпrȣmȣtȣ; skriere шi пreskriere de felȣrі de xîrtiі atît пrivate kȣm шi de чele чe adreseazъ la deosebite dregъtoriі din kaпitalъ în felȣrі de affaчerі пersonale; пrekȣm шi пledarea de miчі пriчinі administrative шi jȣdiчiare; s'aȣ deskisȣ ȣn biȣroȣ kare se însъrчineazъ kȣ înlesnirea ȣnorȣ asemenea affaчerі. Пersoanele чe aȣ lȣatȣ asȣпrъle aчeastъ însъrчinare, пromitȣ serviчiȣlȣ чel maі esaktȣ, dȣпe пȣtinцъ; шi doritoriі чe se vor adresa la aчest stabiliment, vor kȣnoaшte пrin esпerienцъ învederatъ înlesnire la affaчerile d-lorȣ. Пrin ȣrmare atît пersoanele din kaпitalъ kît шi чele de пrin disrikte, kare ar voi sъ ne onoreșe kȣ înkrederea d-lorȣ sînt invitaці ka d'odatъ kȣ trimiterea xîrtiilorȣ atingъtoare de affaчerile kȣ kare va însъrчina пe biȣroȣ sъ însemne în domiчiliȣlȣ d-lor sпre a li se komȣnika resȣltatȣl dobînditȣ.

Aчest stabilimentȣ este aшezatȣ în lokalȣ otelȣlȣ Simion N. 2.

K. I. Gъlleшeskȣ шi Comп.

Tipografia C. A ROSETTI, ulița Fortunei No. 15